

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Vtrum incurratur excommunicatio si alter appellet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

quia etiā ignorantia concomitans occultat peccatori ipsam pœnam, ac proinde facit, vt non censeatur contumax contra potestatem, quæ eam infligit.

DVBIVM III.

Virum incurratur excommunicatio, si alter appellet?

Respondeo & Dico Primò: Si legitime appellet ante excommunicationem latam, & postea nihilominus excommunicetur, est inualida. Patet Cap. *Cum per tuas*, de sententia Excommunicationis. Ratio est: quia legitima appellatio eximit à iurisdictione. Secus verò, si nulla sit causa appellandi.

Dico Secundò: Si post excommunicationem à Iudice latam appelles, vt probes esse nullam, nihilominus est valida, ac proinde es vitandus extra iudicium. Ratio est: quia alioquin omnis sententia iudicis inferioris frustraretur suo effectu.

Dico Tertio: Si appelles post declarationem, qua iudex solum declarat te incurrisse excommunicationem, valida erit appellatio, & suspendet effectum illius declarationis, sic vt ob eam non debeas vitari. Ita Nauarrus in Cap. *Cum contingat*, in fine: & Couarru. §. 10. num. 4. & sequentibus. Ratio est: quia hæc sententia declaratoria similis est alijs sententijs definitiuis, à quibus licet appellare, sic vt appellatio ea suspendat.

CAPVT VI.

De vitandis Excommunicatis?

DVBIVM I.

Quo Iure sint vitandi?

Respondeo, Primò: Non Iure diuino, sed humano sunt vitandi; idque non solum in conuictu humano, sed etiam in diuinis. Ita Dominicus Soto dist. 22. q. 1. art. 1. & alij passim, præter Ioannem Maiorem, Driedonem, & Couarruiam in Cap. *Alma* 1. p. §. 1. num. 1. qui dicunt iure humano eos esse vitandos in conuictu ciuili, sed Iure diuino in Sacris.

Sed probatur nostra sententia; nam si hoc esset iuris diuini, quomodo Concilium Constantiense & Basiliense sanxerunt, vt non teneamur euitare nisi certos quosdam, nempe denunciatos nominatim &c? Non enim possunt Concilia ius diuinum abolere. Secundò: Quia ius diuinum, præsertim negatiuum, etiam cum periculo mortis seruandū est: atqui cum periculo mortis non tenemur vitare excommunicatos, ne in sacris quidem. Tertio: Scriptura magis videtur loqui de conuictu ciuili, quàm de participatione in sacris: vt patet Matth. 18. v. 16. *Sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus*; cum his enim Iudæi non conuersabantur: & ad Titum 3. *Hæreticum hominem deuota*: & Epist. 2. Ioannis *nec anc ei dixeritis*: ergo non est ratio cur dicantur iure diuino vitandi in sacris, & non in humanis.

Dices: ex his locis Scripturæ videtur esse iuris diuini, vt etiam in conuictu ciuili euitentur.

Respondeo: Solum significatur, quo loco excommunicatos habere debeamus; & eos exterius vitari debere, quando id necessarium est ad nostrum vel aliorum bonum; videlicet ne ab ipsis

peruertamur, aut nostra consuetudine eos in contumacia foueamus, aut ne alios scandalizemus. Quando nihil horum metuitur, non est iuris diuini eos vitare. Adde ex testimonio Ioannis & Pauli ad Tit. 3. nihil aliud colligi, quàm esse præceptum Apostolicum; quod etiam testatur Fabianus Papa Cap. *Sicut Apostoli*, 11. qu. 3. in quo Ecclesia ob causam potuit dispensare, & etiam illud ex parte abolere.

DVBIVM II.

Quinam de excommunicatis sint vitandi?

Respondeo: Solum duo genera excommunicatorum vitanda: nempe *denunciatos nominatim*, & *notorios Clericorum percussores*. Alios verò, etsi publicos, non tenemur vitare, ne in sacris quidem. Ita Dominicus Soto dist. 22. q. 1. a. 4. Caietanus verbo *Excommunicatio*, sub finem. Petrus Soto lectione 3. de *Excommunicatione*. Antoninus 3. p. tit. 25. cap. 3. Idem tenet Nauarrus c. 27. num. 35. vbi dicit esse probabile, sicut & Couarruias §. 2. num. 7.

Probatur: quia hoc expressè habetur in decreto Martini V. factò in Concilio Constantiensi, & ab omnibus acceptato, vt refert D. Antoninus supra, apud quem vide ipsum decretum. Nec obstat; quòd Concilium Basiliense, quod decem annis fuit posterius, restrinxerit hoc decretum ad eos, qui neque essent denunciati, neque notorie excommunicati: quia praxis Ecclesiæ recepit decretum Martini V. nusquam enim vitantur excommunicati publici, si non sint denunciati, exceptis percussoribus Clericorum. Versantur enim Catholici cum ijs, quos passim constat esse hæreticos, qui tamè sunt publicè excommunicati. Publicè enim excommunicatus dicitur, non solum qui est denunciatus, sed cuius crimen est publicum, cui criminis constat amexam esse excommunicationem.

Hinc fit, vt etiam si quis sit nominatim excommunicatus, non tamen denunciatus, non necessariò sit vitandus: nam decretum requirit denuntiationem. Idem dico de eo, qui damnatus est hæreticos: quamdiu enim non denunciatur esse excommunicatus, non est necessariò vitandus; quidquid dicat Dominicus Soto dist. 22. q. 1. ar. 4. quia pœnæ sunt restringendæ.

DVBIVM III.

In quibus hi excommunicati, scilicet excommunicati denunciati, & notorij percussores Clericorum, sint vitandi?

Respondeo: In ijs, quæ continentur hoc versiculo:

Os, Orare, Vale, Communio, Mensa, Negatur.

Primò: Per *Os*, prohibetur colloquio verbis vel litteris, osculum, amplexus, & alia amicitiae signa huiusmodi. Neque excusatur iudex, qui excommunicauit; quia posita excommunicatione ius vetat, cui etiam subiectus est.

Secundò: Per *Orare*, vetatur communicatio cum illis in orationibus publicis; vt sacrificio Missæ, Officio chori, Processionibus, & huiusmodi: similiter oratio publica pro illis fusa; non tamen oratio priuata.

Tertio:

33. Si legitime appellet ante latam sententiam.

Si post latam sententiam.

Si appelles post declarationem de incuria excommunicatione.

34. Vitandi sunt iure humano.

Cur vitandi excommunicati.

35. Solum vitandi denunciati nominatim & notorij clericorum percussores.

Martini V. Conc. Constanti.

Conc. Basill.

Qui dicitur publicè excommunicatus.

Nominatim excommunicatum, non tamen denunciatum, non vitabis.

36

Os,

Orare.